

Eu de ce (să) votez?

Am mers la vot la toate alegerile, în Italia și în România, la cele locale, parlamentare, euro-parlamentare, prezidențiale (doar în România, pentru că în Italia președintele e ales de către Parlament); mi-am exprimat opinia la referendumul italian, din 2011, având ca temă privatizarea serviciilor hidrice (care au rămas publice), dar și construirea unor noi centrale nucleare (care nu s-au mai construit). Am participat și în 2012, la referendumul din România privind suspendarea președintelui Băsescu. Uneori am câștigat, alteori am pierdut, am fost, pe rând, fericită, mulțumită că mi-am putut exprima, în mod concret, o opinie, convinsă că votul meu era important, nu vital sau indispensabil, dar important; am fost, apoi, furioasă și dezamăgită, atunci când am pierdut, a doua zi juram că nu o să mai votez niciodată, dar am recidivat mereu. Pentru că nu am crezut niciodată, cu adevărat, că e totuna, cu sau fără votul meu. Numiți-mă naivă sau arogantă, dar eu am fost întotdeauna convinsă că votul meu contează. Credeți-mă că, atunci când, după alegerile euro-parlamentare din primăvara lui 2014, Partidul Democrat al premierului Matteo Renzi a obținut un rezultat istoric, 41 % din voturi, cel mai bun procent obținut de un partid în Europa...am fost euforică, pentru că am simțit că am contribuit și eu la scrierea unei pagini de istorie.

Tocmai de aceea nu înțeleg de ce e nevoie de toate campaniile care se desfășoară în România, prin care suntem invitați, sfătuiți, împinși pe la spate să mergem să votăm. Știu că o să spuneți că eu nu trăiesc în România și nu pot înțelege de ce oamenii sunt scârbiți, că am plecat și am lăsat țara de izbeliște, că nu ar trebui să-mi mai pese de ce se întâmplă la noi, că e ușor să fii spectator, că oricine poate da sfaturi, dar nu toți vor să le audă. Eu nu mă simt doar spectator, pentru că mă leagă de România prea mulți ani trăiți acolo, prea multe bucurii, speranțe, izbânzi, mari sau mici, prea

multe dezamăgiri și eșecuri pentru ca niște politicieni efemeri să poată să mă facă să uit tot. Adevărul e că, pentru nimic în lume, nu vreau să le dau satisfacția că am ajuns să nu-mi mai pese de România. Nu mă simt spectator și din deformație profesională. Am fost ziaristă și am făcut câteva campanii electorale, când lucram la Cd Radio, în Cluj. O să mă credeți dacă vă spun că mi-e dor de campaniile electorale de acum...ceva ani, când mă pregăteam pentru talk-show-uri citind înaintea platforme și programe electorale, încercând să înțeleg ideologii politice? Erau anii în care am cunoscut sute de tineri entuziaști, idealiști, plini de energie și de idei, capabili să organizeze mitinguri electorale și să umple Teatrul Național din Cluj, fără nici un sprijin logistic din partea vreunui mare partid. Aceiași tineri care erau în stare să stea o noapte întreagă, la o bere, să polemizeze cordial despre valorile de dreapta și cele de stânga, din politică, și să și creadă în ele. Nu mă întrebați pe unde sunt acum tinerii visători, care vroiau să schimbe lumea, că nu o să vă spun. Erau anii în care oameni de valoare, intelectuali, unii dintre ei profesorii mei de la Filologie, acceptau să intre în guvern, fără să aparțină vreunui partid, din dorința de a construi ceva, un proiect care să dureze, fără ambiții personale și fără să intre în rivalități politice sterile. Era perioada în care Ion Vartic era subsecretar de stat în Ministerul Culturii și crea, la Cluj, Facultatea de Teatru, iar Marian Papahagi era secretar de stat în Ministerul Învățământului și redeschidea Accademia di Romania la Roma. Era perioada în care exista, încă, societatea civilă iar oameni ca Andrei Pleșu sau Gabriel Liiceanu erau niște repere morale și intelectuale pentru mulți.

Acum despre ce ar vorbi, oare, tinerii aceia visători, la o bere? Despre dosare, arestări, interceptări, despre trafic de copii, despre corupți și despre anticorupție, despre DNA (care există doar în Slovenia, Croația și Letonia, dintre toate țările UE). Despre câte case are un candidat sau altul și câte sunt declarate. Despre ce scrisori i-a mai scris

Liiceanu lui Ponta. Despre agenți secreți sub acoperire și fără dovezi și despre baroni locali descoperiți, cu dovezi. Cu siguranță discuțiile ar fi mult mai aprinse și mai interesante, iar polemicile ar fi mai puțin cordiale, pe principiul "democratic" : "dacă nu ești cu noi, ești împotriva noastră" sau "cine nu gândește ca noi, e împotriva noastră". Discuțiile ar fi, poate, mai colorate în limbaj, dar mai opace în idei.

Zilele trecute vorbeam cu un prieten ziarist, care încerca să mă convingă că tot ce se întâmplă acum în România, cu toți corupții care defilează cu cătușele la mâini, în direct, la toate televiziunile, e exact ceea ce s-a întâmplat în Italia, în anii 90, când operațiunea *Mani Pulite* a produs un adevărat cutremur în viața politică. Am vrut să-i atrag atenția asupra a două detalii tehnice, cred, importante: în 17 februarie 1992, Mario Chiesa, un respectat membru al Partidului Socialist Italian, a fost arestat de către procurorul Antonio Di Pietro, în momentul în care lua o mită de 7 milioane de lire, deci, în urma unui flagrant. Dat fiind faptul că Italia era în plină campanie electorală, Di Pietro a decis să mențină secretul absolut asupra anchetei și să aștepte sfârșitul alegerilor din aprilie. Abia după aceea, a urmat un val fără precedent de arestări, interogatorii, sinucideri, demisii, care au dus la dispariția principalelor partide politice, la apariția altora (cel mai important, partidul extremist Liga Nordului) și la sfârșitul primei republici. Și, dacă tot vorbeam despre arestări și procese, am simțit nevoia să-i spun că am văzut foarte puține arestări în direct, de când sunt în Italia, și atunci a fost vorba despre unii dintre cei mai periculoși boși ai mafiei. Îi înțeleg, totuși, pe procurorii care arestează cu zel, inspirați, poate, de imaginea eroică a colegilor italieni de acum 22 de ani, convinși că vor schimba și ei lumea. Nu știu dacă ar trebui să știe că șeful echipei de procurori care a condus ancheta *Mani Pulite* a declarat, de curând, că totul a fost o "ocazie pierdută". Sau că procurorul Antonio di Pietro, simbolul luptei împotriva

corupției, a demisionat din magistratură, în 1994, pentru a intra în politică. Mă îndoiesc, însă, că procurorii noștri de la DNA sunt atrași în vreun fel de lumea politică (sau poate că da?), așa că nu cred că au vreo relevanță astfel de informații și nici nu aș vrea să fiu răstălmăcită.

Mă tem că nu am dat răspunsuri convingătoare la întrebarea "Eu de ce votez?". Poate că ar fi fost mult mai simplu să spun că votez pentru că sunt convinsă că nu politicienii efemeri, nici politrucii mărunți și nici procurorii zeloși pot decide pentru mine, în locul meu, sau al tău. Votez pentru că îmi pasă de România și, vă rog, nu-mi spuneți că eu nu pot înțelege ce se întâmplă în țară, atâta vreme cât vin acasă doar în concedii, sau că nu ar trebui să-mi mai pese de tot ce se întâmplă, în condițiile în care nici măcar nu știu dacă mă voi întoarce vreodată în România. Votez pentru că sunt convinsă că, în Italia, istoria din ultimii 20 de ani nu au scris-o procurorii sau politicienii, ci italienii de rând care au desființat marile partide politice corupte mergând la vot, în 1992, tocmai pentru că au înțeles că era cea mai eficientă formă de protest.